

VZTAHY

Vztahy jsou prostředkem k vývoji

Vybráno ze Satsangu 19.2.2003

Óm Šrī Paramátmane Namaha

Otázka: „Jaká by měla být moje reakce, když někdo zradí mou důvěru tím, že nejedná upřímně a čestně? Jak bych se měla k tomuto člověku nebo k podobným lidem zachovat?“

Je to dobrá praktická otázka týkající se situace, do které se většina z nás čas od času dostává.

V této souvislosti je třeba, abyste pochopili určité věci.

Zaprvé: Vaše okamžitá reakce na situaci bude odpovídat vašemu stupni vývoje. Nejprve zareagujete podle svých vnitřních kvalit. Na to se v dotazu neptáte, ale popisují vám průběh celého procesu. Vaše první reakce bude zákonitě taková, jaké jste schopni. Když vás někdo oklame, není k vám upřímný a zradí vaši důvěru, vaše spontánní reakce bude odpovídat vašim možnostem. To je první věc.

Tazatelka se ale ptá, jaká by reakce měla být, tedy co je ideální. O tom, jaká by reakce měla být, mluví stejně všechny velké duchovní osobnosti – Kristus, Krišna, Buddha, Ráma, Mohamad, Mahávíra a všichni další. Jejich poselství známe. Je jednoznačné: „Neoplácejte zlé chování zlým.“ To je podstata věci.

Kristus šel tak daleko, že pravil: „Když vás někdo uhodí do tváře, nastavte mu druhou.“ On měl tu schopnost takto zareagovat. Byl ve své době ztělesněním Božství, světlem pro celý svět. Zpočátku jsme tedy schopni reagovat jen podle svého vnitřního nastavení. Kristus byl schopen milovat i ty, kteří na něj házeli kameny. Podobně také Buddha a ostatní. Takto bychom tedy měli reagovat, pokud můžeme. Když nemůžeme, měli bychom se krok za krokem snažit takoví být.

S Boží Milostí vám k tomuto tématu řeknu ještě něco dalšího. Jak pravil velký světec Svámí Šarnánandží:

„Svět je tréninkovým cvičišťem určeným k nalezení Boha.“

Opravdový duchovní hledající, skutečný hledač božské lásky, by proto měl mít ve zvyku učit se z každé životní situace.

Na tomto světě se nic neodehrává náhodou. Všechno má svůj význam. Záleží na nás, zda si každou událost, gesto či slovo vykládáme správně. Všichni duchovní hledající by se měli snažit přeměnit každou událost na krok, který pomáhá na cestě k Bohu.

Život je spletitý. Pro žádnou lidskou bytost není snadné porozumět tomu všemu, co se neustále ve světě odehrává. Svět je Boha a jen On zná tajemství všeho, co zde

probíhá. Jen z Boží Milosti se mohou někomu tato tajemství odhalit, pouhým úsilím lidské mysli to možné není.

V tomto světě se můžete střetnout s lidmi různých druhů. Nikdo se tomu nemůže vyhnout. Důležité však je, co je vaším cílem. Svět změnit nemůžete, ale sebe ano. To je podstatné. Když zjistíte, že někdo zradil vaši důvěru a není k vám upřímný, nezapomeňte, že vám Bůh skrze tohoto člověka dává příležitost rozšířit vaši toleranci a schopnost odpouštět. Odpouštět můžeme jen těm, kteří udělali něco, co si nepřejeme, kteří nás zradili a nebyli k nám upřímní. Kde jinde bychom mohli rozvíjet schopnost odpustit?

Právě kvalita odpuštění je jednou z hlavních charakteristik všech velkých svatých. Kristus, Ráma či Krišna jsou ztělesněním odpouštění. Ti jsou našimi ideály. Bůh nám skrze tohoto člověka dává příležitost rozšířit svou bytost, vyjít ze svého omezeného kruhu, stát se širším a tolerantnějším. Je to příležitost rozvinout schopnost věci promíjet. Bůh nám neustále promíjí tolik chyb! Jsme my ke všem lidem vždy čestní a upřímní? Nezklamali jsme ve svém životě nikdy důvěru těch, kteří ji v nás vkládali? Byli jsme vždy upřímní ke svému manželovi, manželce, dětem, přátelům či lidem v práci?

Neměli bychom zapomínat na učení a události spojené s Kristem – světlem světa. Když se lidé chystali někoho kamenovat, zastavil je se slovy: „Ať hodí první ten, kdo sám neudělal nic nesprávného. Nechť vystoupí z davu ten, kdo nikdy neudělal nic špatného. Potom může házet kameny.“ Nikdo takový se nenašel. Všichni máme své slabosti.

Pro duchovního hledajícího je pravidlem číslo jedna snažit se odpouštět druhým a nikdy neopomíjet své vlastní chyby. Pokud je vaším cílem zlepšit se, buďte k sobě co nejpřísnější. K ostatním buďte plní soucítění, laskavosti a odpuštění.

Pokud se chcete vyvíjet, měli byste zaujmout následující postoj: „Ó, Bože, nyní jsi ke mně přišel v podobě tohoto člověka! Nechal jsi mě uvědomit si v sobě díky této události nepěkné kvality. Viděl jsem, jak prudce ve mně vyvstaly negativní emoce. Moje myšlenky ve vztahu k tomu člověku byly temné. Bylo vidět, co všechno ve mně je! Skrze tohoto člověka se mohly negativní zárodky ve mně probudit a vyjít napovrch. Kdyby zůstaly tam, kde jsou, byl bych připraven o možnost vyvíjet se. Když je uvidím a spatřím Boha v člověku, který mě zradil, budu blíže svému cíli. Dosáhnu postupně Božství.“

Existence celého vesmíru není ničím jiným než Božstvím. Všechno je Boží Hra. Ve vší rozmanitosti existence je v různých podobách přítomen Bůh. Celá tato Hra se odehrává pro naše duchovní probuzení a vývoj. Nezapomeňte, prosím, že cokoli se nám v životě přihodí, má svou karmickou historii. Události a lidé k nám přicházejí podle našich činů v minulosti. Karmické dluhy za naše činy, které nebyly splaceny, pokračují do dalších životů.

Možná jsme někdy tohoto člověka oklamali a nyní se k nám on či ona vrací splatit dluhy. V tomto životě přicházejí zase oni, aby vám řekli: „Možná jsi zapomněl, co jsi mi udělal, ale já to mám ve svém zápisníku zapsáno. Nyní jsem tady, abys mi splatil dluhy. Až přijde čas, vyřtu ti zrak.“ Tak se věci odehrávají.

Dochází i ke splácení dobrých skutků. Ocítnete se v obtížné situaci, už jste ztratili všechnu naději, že byste se z toho mohli dostat, a najednou přichází pomoc. Někdo přijde a vše je najednou jinak. I tento člověk má na svém kontě něco nesplaceného. Přichází, aby vám splatil své dluhy.

Přáli bychom si být obklopeni jen lidmi splácejícími pozitivní dluhy. Lidská mysl je velmi vychytralá. Nejrady bychom se setkávali jen s těmi, kdo nám neustále pomáhají a mají nás rádi. Kdyby jen tak mohl být svět plný lidí, kteří nás ctí, zavěšují nám kolem krku květinové věnce a zpívají na nás oslavné písně. Seděli by u našich nohou, věnovali nám své majetky a sloužili nám jako svému bohu. „Kdyby se svět skládal jen z takových lidí, to by se žilo krásně,“ myslíme si. Je mi líto, ale to se nestane a nikdy tomu tak ani nebylo.

Svět se může stát krásným místem, pokud se díky Boží Milosti a požehnání světců někomu poštěstí stát se zrnkem prachu a skoncovat se svým egem. Abychom se stali menšími než zrnko prachu, k tomu jsou nám více prospěšní ti, kdo zklamali naši důvěru, než ti, kdo na nás zpívají oslavné písně. Tahle sláva je falešná.

Za vším vesmírným děním tančí Bůh – snažte se tančit s Ním. Co to znamená? Snažte se pochopit, že vše, co se děje, vám bylo Bohem sesláno: „Bůh to dělá pro mé dobro.“ Cesty boží jsou nevyzpytatelné. Zůstávají nepoznány. Způsob, jakým věčný, nekonečný Oceán lásky a slitování pročišťuje lidské bytosti, zůstává navždy nad chápáním lidské mysli. Takový je proces očišťování! On používá tolik různých způsobů, aby nás všechny pročistil.

Události se často dějí proto, aby nás pročistily. Měli bychom se snažit učit se z každé události a být všem vděční. Čím více jsme toho schopni, tím jsme blíže našemu cíli – realizaci Boha. O to bychom se měli snažit.

V této souvislosti bychom si měli znovu připomenout učení velkých duchovních Mistrů: Nemějte zášť k hříšníkům, ale k hříchu. I když nám někdo nějak ublíží, neměli bychom ve svém srdci uchovávat zášť k tomu, kdo nám něco udělal. Zášť bychom měli směřovat proti zradě a podvodu – to znamená, abychom to sami v životě nikdy nedělali.

Jeden duchovně probuzený svatý kdysi řekl:

„Šťastní jsou ti, kdo jsou podváděni, ale sami druhé nepodvádějí.“

Snažte se tomuhle porozumět. Obšťastněni jsou ti, kteří musí tolerovat, že byli klamáni, a mají tolik vnitřní síly, že si nestěžují. A také nikoho nepodvádějí. To je správná cesta.

Na konci této cesty člověk shledává, že tu bylo vždycky jen jedno jediné Božství a Jeho Hra. Nakonec je vše jen Hrou toho Jediného – stále Téhož v různých formách. Jde jen o různé tváře Jednoho Jediného.

V téhle souvislosti mě napadá otázka, podle jakých měřítek lze poznat, jak je člověk uvnitř duchovně pokročilý. Jak posoudit, jestli se duchovně vyvíjíme? Velcí svatí mluví o dvou hlavních metodách. Existují i další měřítka, ale tato jsou nejdůležitější. První z nich je, jak se za všech podmínek chováme k druhým lidem. Jsme-li schopni vycházet s ostatními v míru, je to známka vývoje.

Druhým měřítkem pro ty, kdo chtějí nahlédnout na stupeň svého duchovního vývoje, je podívat se, zda si stěžují na život a druhé lidi. Čím víc si člověk stěžuje, tím je vzdálenější od duchovního cíle. Čím méně je v nás stížností, tím jsme blíže. Když nemáme vůbec žádné stížnosti, našli jsme Boha! Když ve vás nezůstává vůbec žádná nespokojenost, je tu Bůh. Nejde jen o negativní proces odstraňování stížností – měli bychom být za všechno vděční. Potom jsme v trvalém spojení s Bohem.

O vděčnosti mluvím až nakonec. Musím vám věci předávat postupně. Proto jsem nejprve mluvil o negativním přístupu – nestěžovat si. Když ve vás nejsou žádné stížnosti, zmizí temnota a všechno je Světlem. Ve skutečnosti neexistuje nic jiného

než Světlo – Bůh. To je pozitivní princip. Vše je Světlem a Láskou. Všichni jsou přáteli. Nemůže dojít k žádné zradě. Ani žádná neupřímnost není možná. Je nalezen Bůh.
